

ΝΕΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ στην Εκπαίδευση

Αθανασία Μπαλωμένου

Σ.Ε. ΠΕ03 Αχαΐας

27/6/2023

Γιατί τα ΝΠΣ στην επιμόρφωση (νέων)
Διευθυντών; Σχετική ή άσχετη θεματική
ενότητα;

Menti

<https://www.menti.com/alet7zwhfaxd>

Νέα (;) προγράμματα σπουδών

- ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΟ (2011)
- ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΛΥΚΕΙΟ (2014)
- Επικαιροποίηση των παραπάνω προγραμμάτων και ανάπτυξη ενός **ενιαίου προγράμματος σπουδών για Δημοτικό-Γυμνάσιο-Λύκειο**

ΝΠΣ Αλλαγές:

- Σε **περιεχόμενα**

Αλλά κυρίως:

- Στη **φιλοσοφία τους**
- Για τα σχολεία του 21^{ου} αιώνα
- Άρα **απαιτείται**: προετοιμασία, συναντίληψη, δέσμευση, ομαδικό πνεύμα

Γιατί νέα προγράμματα σπουδών;

Αλλαγές:

- **στα πεδία των επιστημών** που ασχολούνται ή φωτίζουν την εκπαίδευση:
 - **νέα περιεχόμενα**, νέα δεδομένα των επιστημών για τη διδασκαλία, τη μάθηση, τα γνωστικά αντικείμενα και τις **πρακτικές** τους (π.χ. STEAM προσέγγιση, διαφοροποιημένη διδασκαλία κ.α.)
 - Ανάγκη ανάπτυξης **δεξιοτήτων** που είναι απαραίτητες στους πολίτες του 21ου αιώνα.
- **σε κοινωνικό επίπεδο**: νέα κοινωνική πραγματικότητα
- **ιλιγγιώδεις αλλαγές σε τεχνολογικό επίπεδο** ψηφιακά εργαλεία τεχνητή νοημοσύνη κ.α.

Ζητούμενο στην εκπαίδευση:

το αποτελεσματικό, το καινοτόμο, το δημιουργικό και το αειφόρο σχολείο.

σύγχρονο σχολείο που είναι ανοικτό στην κοινωνία, στις νέες πολιτισμικές συνθήκες και επιστημονικές εξελίξεις, στην ουσιαστική σύνδεση της θεωρίας με την πράξη, στη μεθοδική και αποτελεσματική εργασία.

Σκοπός: ΠΣ μαθητοκεντρικά, λειτουργικά και ανοικτά στην ανάδειξη διαχρονικών αξιών, τα οποία ενεργοποιούν τους/τις μαθητές/τριες, έτσι ώστε να βιώσουν με αυθεντικό τρόπο την παιδική και εφηβική ζωή τους και παράλληλα να καταστούν δημιουργικοί άνθρωποι και συνειδητοί, κριτικά σκεπτόμενοι πολίτες του τόπου τους, του έθνους τους, της Ευρώπης και της οικουμένης.

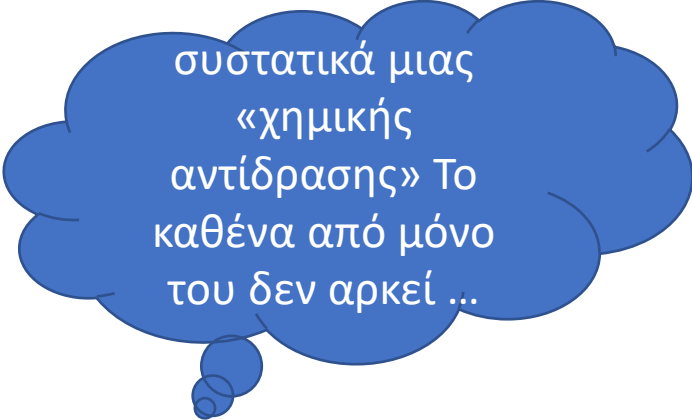
Πώς ΝΠΣ ;

- Έμφαση στον μαθητή
- Σε ένα σχολείο ζωντανό οργανισμό μάθησης & πρακτικής

Γενικά για το ΝΠΣ: 6 άξονες

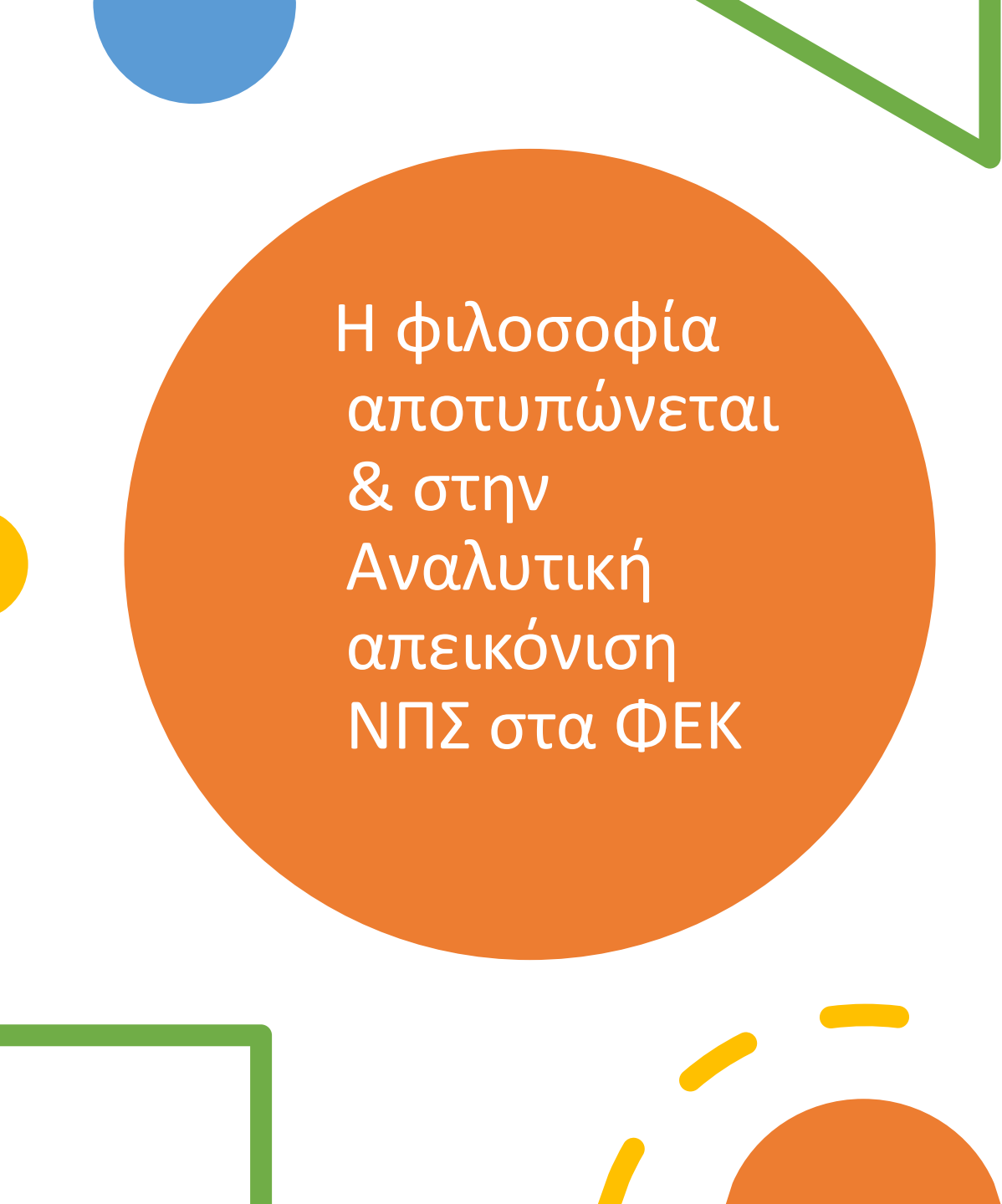
1. Αλλαγές στη φιλοσοφία & στο περιεχόμενο
2. Ενιαία ανάπτυξη του ΠΣ από την Α' Δημοτικού έως την Γ' Λυκείου (με όρους εξέλιξης εννοιών & διαδικασιών): συνοχή & **μετάβαση**
3. ΠΜΑ (έμφαση στον/ην μαθητή/τρια και όχι στην ύλη)
4. Πολλαπλό βιβλίο
5. Διδακτική πλαισίωση, διαφοροποίηση, συμπερίληψη, γραμματισμοί
6. Υλοποίηση σε ένα σχολείο ζωντανό οργανισμό μάθησης & πρακτικής δεν αφορά τον κάθε εκπαιδευτικό ως μονάδα: αφορά τον σχολικό οργανισμό (ΔΕΝ γίνεται από τη μια στιγμή στην άλλη!)

1.ΝΠΣ: Αλλαγές σε 3 επίπεδα:

συστατικά μιας
«χημικής
αντίδρασης» Το
καθένα από μόνο
του δεν αρκεί ...

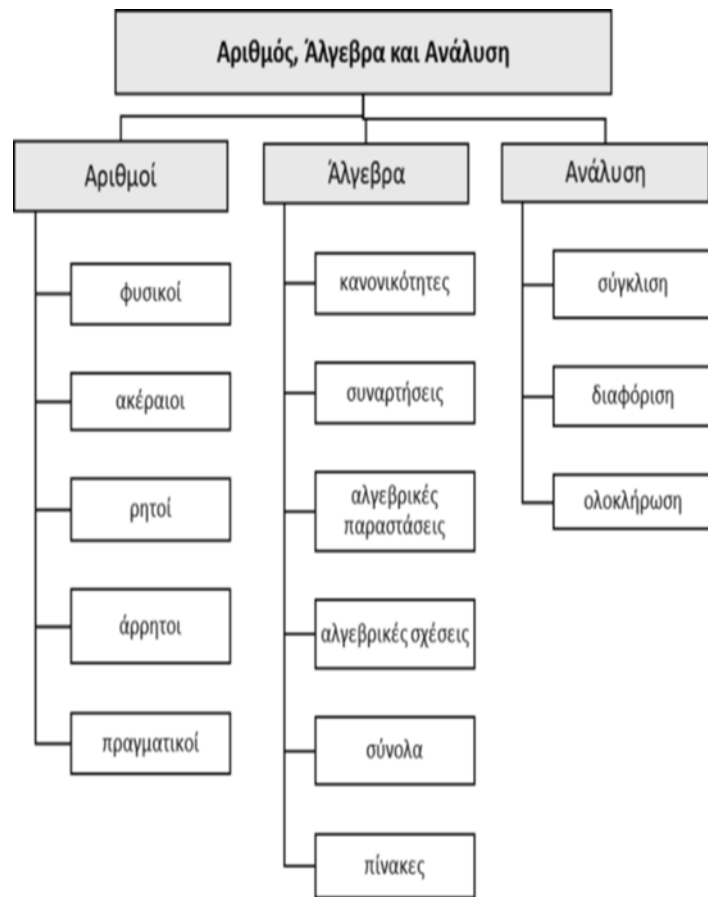
- **Περιεχόμενο** (Οποιαδήποτε αλλαγή ή εμπλουτισμός περιεχομένου από μόνη της δεν αρκεί)
 - **Διδασκαλία** (διδασκτική προσέγγιση με έμφαση στο μαθητή, με έργα που υποστηρίζουν τη δραστηριότητα & ενεργητική συμμετοχή του μαθητή – διαφοροποίηση – συμπερίληψη-γραμματισμοί) συνεργασία εκπαιδευτικών – κοινότητα πρακτικής & μάθησης
 - **Μάθηση** (Δυναμική, σταδιακή και συνεχής διαδικασία με πρωταγωνιστή τον μαθητή – διερευνητική – ανακαλυπτική μάθηση)
-
- Αλλαγή φιλοσοφίας και παραδείγματος

Η φιλοσοφία
αποτυπώνεται
& στην
Αναλυτική
απεικόνιση
ΝΠΣ στα ΦΕΚ

- Θεματικό Πεδίο
 - Θεματική ενότητα
 - Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα (ΠΜΑ)
 - Ενδεικτικές δραστηριότητες
-

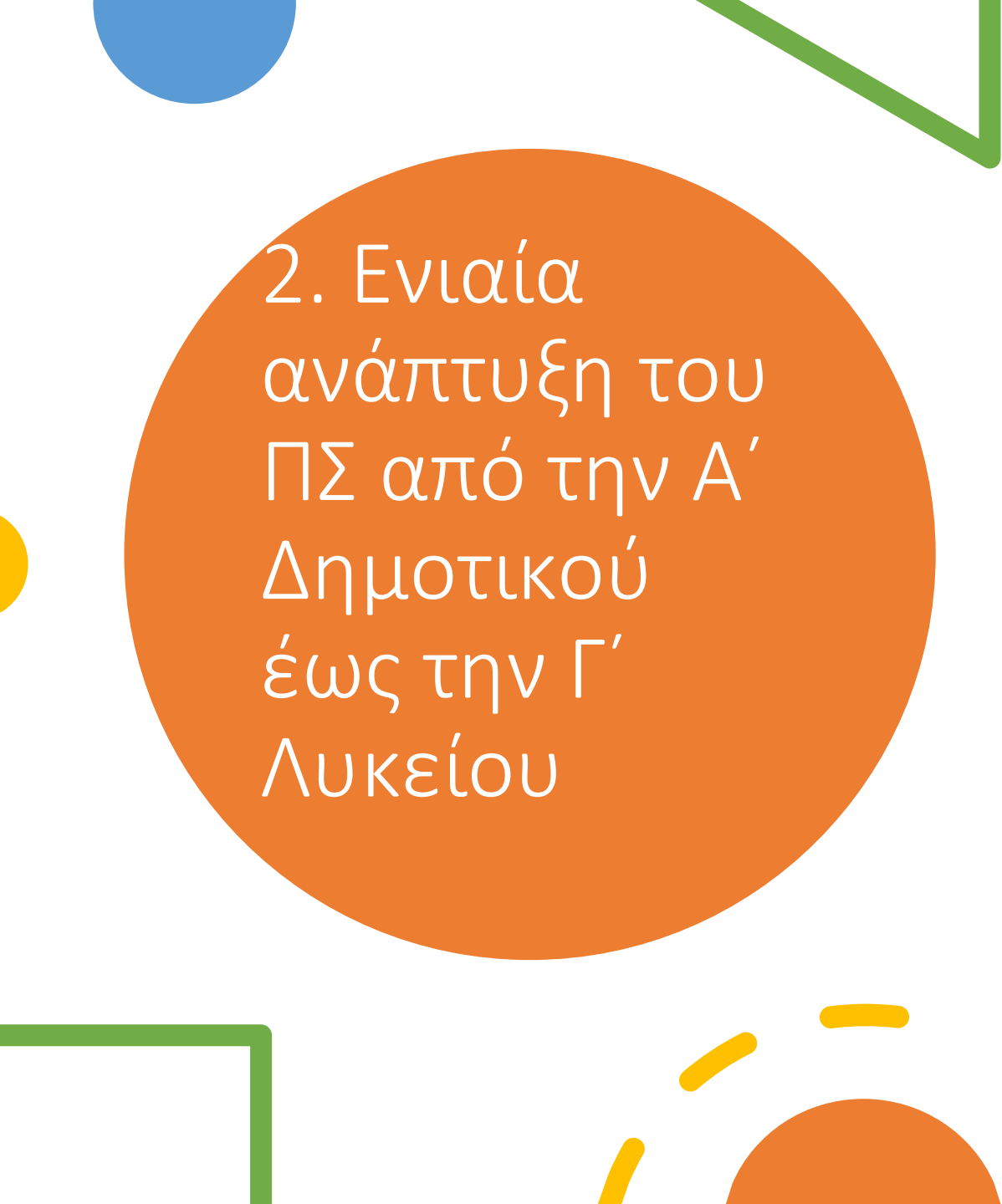
Θεματικά πεδία & ενότητες που διατρέχουν όλα τα επίπεδα από α δημοτικού μέχρι γ λυκείου (οικοδόμηση)

Αναλυτική απεικόνιση ΝΠΣ: Πεδίο/Θεματική ενότητα/Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα /ενδεικτικές δραστηριότητες ένα παράδειγμα

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ – Α΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ			
Θεματικά Πεδία	Θεματικές Ενότητες	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Ενδεικτικές Δραστηριότητες
		Οι μαθητές/-τριες:	
ΑΡΙΘΜΟΙ	Φυσικοί αριθμοί.	Αρ.Φ.1.1. Καταμετρούν πραγματικά αντικείμενα και αντικείμενα σε εικόνες και σε άλλες μορφές συμβολικών παραστάσεων και αναπτύσσουν στρατηγικές καταμέτρησης στην πρώτη εκατοντάδα.	<ul style="list-style-type: none"> • Παιχνίδια που υποστηρίζουν δεξιότητες εναρίθμησης (φιδάκι, δεκαδικά ντόμινο κ.ά.). • Επίδειξη αριθμών με χρήση χειραπτικού υλικού. • Τοποθέτηση σε σειρά αριθμών, αρχίζοντας από τον μικρότερο. • Κάρτες που οι μαθητές/-τριες χρωματίζουν για να δώσουν αποτέλεσμα μεγαλύτερο από έναν αριθμό. • Υπολογισμός αποτελέσματος με τον νου (υπολογισμός, για παράδειγμα, του συνολικού αριθμού των τροχών σε ποδήλατα).
		Αρ.Φ.1.2. Αριθμούν μέχρι το 100 ανά 1, 2, 5 και 10 εμπρός και πίσω.	
		Αρ.Φ.1.3. Εκτιμούν ποσότητες μέχρι 50 αντικειμένων.	

2. Ενιαία
ανάπτυξη του
ΠΣ από την Α΄
Δημοτικού
έως την Γ΄
Λυκείου

- Οικοδόμηση με όρους εξέλιξης εννοιών & διαδικασιών:
 - συνοχή / τροχιές μάθησης
 - μετάβαση
-

3. ΠΜΑ: προσδοκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (όχι απλά μια προτεινόμενη ύλη....)

- Τα νέα ΠΣ έχουν ως **αφετηρία τα μαθησιακά αποτελέσματα**, δηλαδή όλα όσα χρειάζεται να γνωρίζει ο/η μαθητής/τρια, να κατανοεί και να μπορεί να εφαρμόσει μετά την ολοκλήρωση κάθε μαθησιακής διαδικασίας.
- Η **έμφαση μετακινείται** από το γνωστικό αντικείμενο, τους/τις διδάσκοντες/ουσες και τη διδακτική διαδικασία προς τους/τις μαθητές/τριες και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα μάθησης
- επιδιώκεται στην ουσία μια **αντίστροφη πορεία σχεδιασμού**, όπου η βάση σχεδιασμού είναι τα μαθησιακά αποτελέσματα και όλες οι υπόλοιπες παράμετροι **εξαρτώνται από τον καθορισμό αυτών.**

ΠΜΑ: τι πώς πόσο

- τι και πόσο καλά πρέπει να γνωρίζουν, να κατανοούν και να είναι σε θέση να κάνουν οι μαθητές.
- Συνεπώς, τα ΠΜΑ αφορούν σε γνώσεις, διεργασίες και πρακτικές, καθώς και κοινωνικο-πολιτισμικές και κοινωνικο-συναισθηματικές πρακτικές που αφενός εξειδικεύουν και συγκεκριμενοποιούν τους γενικούς στόχους μάθησης του ΠΣ
- και αφετέρου είναι δυνατό να αποτιμηθεί / διαπιστωθεί η επίτευξή τους στο πλαίσιο της καθημερινής διδακτικής και μαθησιακής διαδικασίας.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (ΠΜΑ): γνώσεις δεξιότητες και αποτίμηση

- Η σαφής οργάνωση των ΠΜΑ σε διακριτές ομάδες και η εξελικτική πορεία ανάπτυξής τους σε κάθε τάξη, από τάξη σε τάξη και από βαθμίδα σε βαθμίδα εκπαίδευσης, επιτρέπουν στον/στην εκπαιδευτικό με την αξιοποίηση διαγνωστικών εργαλείων αξιολόγησης
- να καταγράφει και να ενημερώνεται για τον βαθμό κατάκτησης της γνώσης από τους/τις μαθητές/-τριες στη διάρκεια του σχολικού έτους,
- να εντοπίζει τις δυσκολίες και τις ελλείψεις τους
- να σχεδιάζει τον τρόπο στήριξης και ανατροφοδότησής τους,
- δίνοντας ταυτόχρονα έμφαση σε δεξιότητες που καλλιεργούνται στο πλαίσιο της διδασκαλίας και της μάθησης.

συνεργατικά

4. Πολλαπλό βιβλίο

- Σε κάθε σχολείο θα μοιράζεται σε έντυπη μορφή ένα βιβλίο ανά γνωστικό αντικείμενο
- Οι εκπαιδευτικοί της τάξης σε κάθε σχολείο σε συνεργασία θα επιλέγουν από κοινού ένα βιβλίο
- Τα υπόλοιπα διαθέσιμα ως συμπληρωματικό υλικό σε ηλεκτρονική μορφή – επιλογή πρόσθετου υλικού σύμφωνα με τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά του εκάστοτε τμήματος
- Έμφαση στις θεματικές και όχι σε σελίδες μοναδικού βιβλίου
- Προδιαγραφές ΙΕΠ
- Πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό & σε ψηφιακή μορφή - 30% ψηφιακά δομήματα (προετοιμασία σχολείου με υποδομές)
- Συνεργασία, κοινό βιβλίο (υποχρεωτικό) κοινό συμπληρωματικό υλικό

πρόταση

- Συνεργασία, κοινό βιβλίο (υποχρεωτικό) κοινό συμπληρωματικό υλικό
- Αξιοποίηση διαθέσιμων πόρων υλικοτεχνικής υποδομής – ενίσχυση κατά προτεραιότητα
- Αξιοποίηση ψηφιακής τάξης e-class
- Αξιοποίηση μοντέλου ανεστραμμένης τάξης
- Δημιουργία & επιλογή κατάλληλου υποστηρικτικού/εκπαιδευτικού υλικού

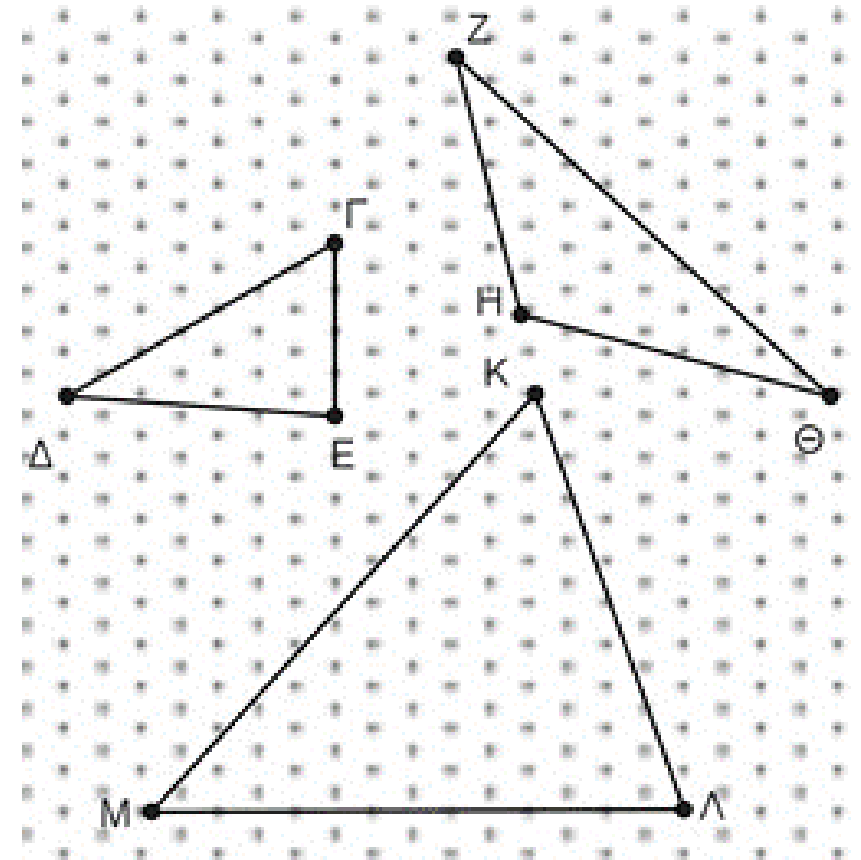
σχετικά με τα «κατάλληλα επιλεγμένα» Έργα

- Το ΠΣ των Μαθηματικών αναγνωρίζει ότι η μάθηση είναι μια δυναμική, σταδιακή και συνεχής διαδικασία, στην οποία ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού είναι καθοριστικός και καίριας σημασίας.
- Μια κεντρική διδακτική πρακτική του/της εκπαιδευτικού αφορά την **επιλογή και διαχείριση του κατάλληλου έργου** που θα πυροδοτήσει την επιθυμητή μαθητική δραστηριότητα.

- **Πού θα τα βρουν ; ποιος θα τα φτιάξει; Ο καθένας μόνος του ή συνεργασία ομάδων;**
- Κοινότητα πρακτικής
- Ψηφιακός ωκεανός ΙΕΠ – φωτόδεντρο – Αίσωπος κ.α.

παράδειγμα μαθηματικού έργου

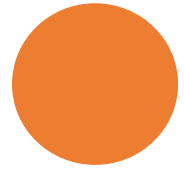
- Έχετε στη διάθεσή **σας** τρία διαφορετικά σε μορφή και μέγεθος τρίγωνα και με διαφορεικά μεγέθη γωνιών το καθένα. **Χρωματίστε** με διαφορετικά χρώματα τις γωνίες κάθε τριγώνου.
 - **Συζητείστε** στην ομάδα σας και **προτείνετε** τρόπους υπολογισμού του αθροίσματος των γωνιών κάθε τριγώνου.
 - **Μοιραστείτε τις ιδέες σας για** τους τρόπους υπολογισμού του αθροίσματος των γωνιών τριγώνου με άλλους συμμαθητές σας.
 - **Διατυπώστε μια εικασία** για το άθροισμα γωνιών τριγώνου
 - **Τεκμηριώστε** την εικασία σας
 - **Αποδείξτε** την εικασία σας
-
- **Παρουσιάστε τα συμπεράσματά σας.**
 - **Γνώσεις & Δεξιότητες**

5. Διδακτική Πλαισίωση

- Γνωστική-ατομική και κοινωνικο-πολιτισμική-συμμετοχική προσέγγιση στη μάθηση
- Γραμματισμοί (ψηφιακοί, γλωσσικοί, μαθηματικοί κ.α.)
- Συμπερίληψη και διαφοροποίηση
- Πολιτισμικά ευαισθητοποιημένη διδασκαλία
- Περιβάλλοντα μάθησης και διδακτική διαχείριση
 - Ατομικής οικοδόμησης της γνώσης
 - Διερευνητικής/ανακαλυπτικής μάθησης
 - Επίλυσης προβλήματος
 - Συμμετοχικής/συνεργατικής μάθησης
 - Μαθητείας

Για παράδειγμα: μαθηματικός γραμματισμός

Ικανότητα του ατόμου
να:

α) αναλύει, να ερμηνεύει και να επεμβαίνει στο κοινωνικό του περιβάλλον, χρησιμοποιώντας ως εργαλείο τα Μαθηματικά

β) αναλύει και ερμηνεύει τον τρόπο που χρησιμοποιούνται τα Μαθηματικά για τη λήψη αποφάσεων στο κοινωνικό περιβάλλον.

Αξιοποίηση Νέων Θεσμών. Για παράδειγμα:

ενδοσχολικός συντονιστής

- Λειτουργία ομάδων ειδικοτήτων
- Κοινότητα πρακτικής και μάθησης
- Εργαλεία & πρακτικές
- Συνεργασία & συναντίληψη
- Ενημέρωση
- Διερεύνηση Αναγκών
- Επιμορφώσεις
- Διδασκαλίες
- Ετεροπαρατήρηση

Σύμβουλος σχολικής ζωής

- **Συμπερίληψη και διαφοροποίηση**
- Μετάβαση
- Συνεργασία με αρμόδιους φορείς, δομές & ειδικούς - υποστήριξη

Χρήσιμη και απαραίτητη

- Ενδοσχολική επιμόρφωση (σε νέες μεθόδους, νέα εργαλεία, νέα δεδομένα, εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης κ.α.)
 - Συνεργασία με όμορα σχολεία (δυνατότητες πολλές:κοινές επιμορφωτικές δράσεις, ΣΣΖ, δράσεις για γονείς, κοινοί όμιλοι, δράσεις μετάβαση από βαθμίδα σε βαθμίδα συνεργασία εκπαιδευτικών συνδεδεμένων σχολείων)
 - Συνεργασία με Συμβούλους εκπαίδευσης
- Όλα τα παραπάνω δεν γίνονται αυτόματα δεν υπάρχει μαγικό ραβδάκι, χρειάζεται χρόνος και δέσμευση όλων, προετοιμασία, οργάνωση, κουλτούρα συνεργασίας και ομαδικότητα**
- Σχέδια δράσης;

Ζητούμενο

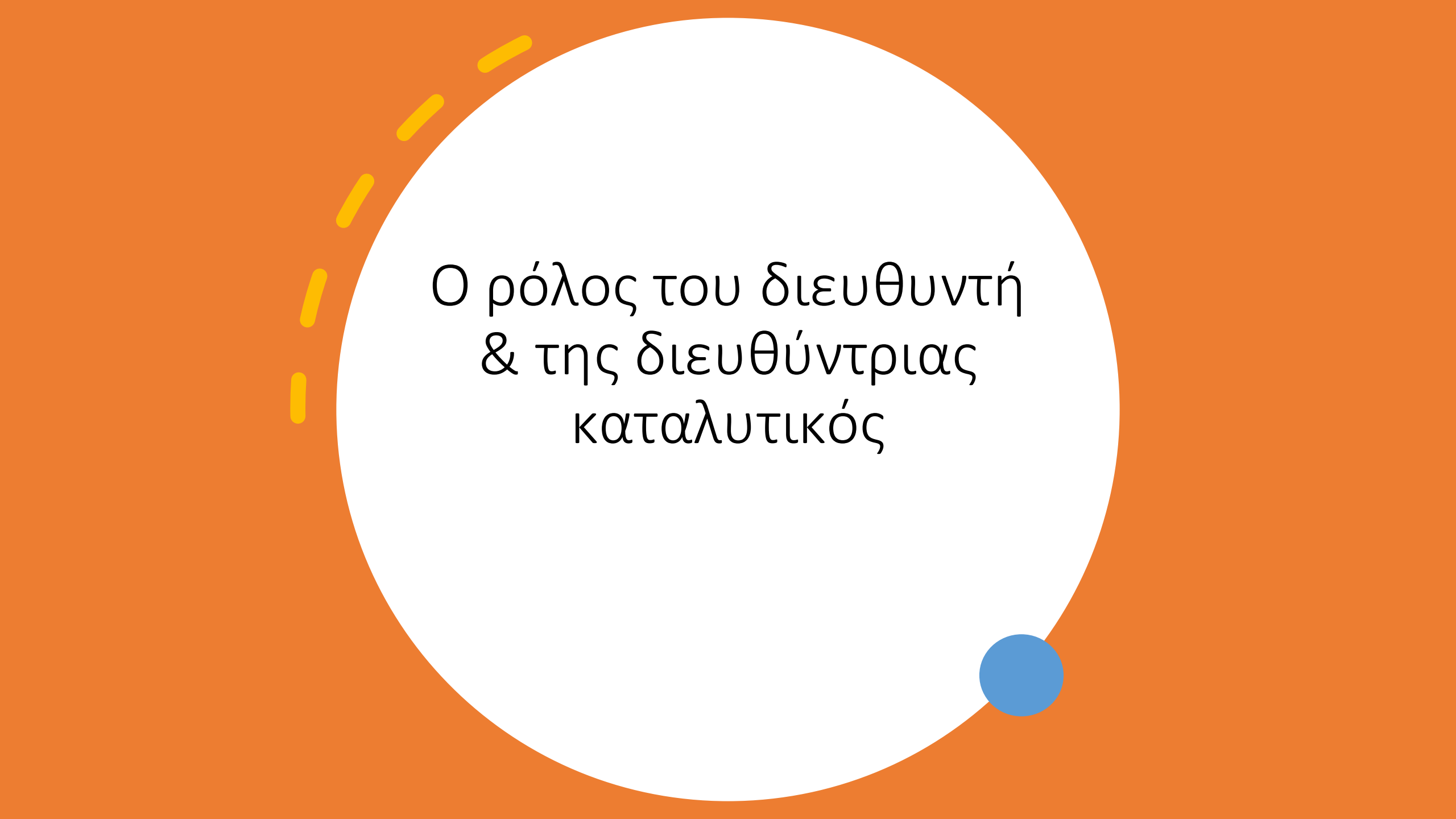
- Συνεργασία εκπαιδευτικών ως κοινότητα πρακτικής και μάθησης
- Συν-αντίληψη
- Ενδοσχολικές επιμορφώσεις
- Προετοιμασία

πρόταση

- Σχέδιο δράσης στο πλαίσιο του Συλλογικού προγραμματισμού (π.χ.: άξονας 3: επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών ή άξονας 1: διδασκαλία μάθηση αξιολόγηση)

ΝΠΣ:
Στα σχολεία
από το
2025 και
μέχρι την Α
Λυκείου

- Για να επιτύχει το εγχείρημα χρειάζεται χρόνος και η σχολική μονάδα να είναι:
- Ενημερωμένη
- Προετοιμασμένη
- Επιμορφωμένη
- Κοινότητα πρακτικής και μάθησης
- Σχολείο: Ζωντανός οργανισμός κοινότητα πρακτικής μάθησης που εξελίσσεται
- Κοινό όραμα
- Συν αντίληψη
- Δέσμευση όλων

Ο ρόλος του διευθυντή
& της διευθύντριας
καταλυτικός